

Déli Hirlap

Regisztráció és kiadóhivatal: Timişoara, Piaţa Sf. Gheorghe (köznyelvi-ír.) 4. Telefonszám: Reggeltől este kilenc óráig 252, este 10 vagy 2-42. Egyes szám ára: 4 lei, Bukarestben 5 lei, Magyarországon 20 fillér, Ausztriában 20 garas, Jugoszláviában 2 dinár, Csehszlovákiában 1 Čk. Hirdetések díjazás szerint.

GAZDASÁGPOLITIKAI
NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ:
VUCHETICH ENDRE DE

Előfizetési árak: Temesvárott és vidéken házhoz kézbesítve havonként 60 lei, negyedévre 160 lei, félévre 300 lei, egész évre 600 lei. — Külföldön havonként 90 lei, negyedévre 250 lei, félévre 450 lei, egész évre 900 lei, postai kézbesítéssel együtt. Állami tisztviselők és nyugdíjasok 20% kedvezményt élveznek.

1928 / HÉTFŐ / FEBRUÁR 6

ÁRA 4 LEI / BUKARESTBEN 5 LEI

TIMIŞOARA, IV. ÉVF. / 29 SZÁM

Interpellált

Egy temesvári ügyvéd a képviselőházban a lakbértörvény meghosszabbítása érdekében. A lakók ezrei bizonyára nagy hálával vették a képviselőnek ezt az interveniálását a törvényhozó testületnél, mert hiszen tényleg az a helyzet, hogy a lakások felszabadulásával számos család ekzsisztenciája alól rántják ki a talajt. Amíg a kormány nem gondoskodik megfelelő intézkedésekkel az építkezés lehetővé tétele érdekében, addig méltányos volna a lakbérleti szerződések meghosszabbítása. Ez a meghosszabbítás természetesen nem zárja ki azt, hogy a bérek arányosan emeltessenek. Ma még a kormány maga sem tudja, hogy a lakbérletek ügyében milyen álláspontot fog elfoglalni és ebben az elhatározásában bizonyára nem fogja befolyásolni a hársági képviselő felszólalása sem. Brudariu Adrian interpellációja mellett mégsem térhetünk szóltanul napirendre. A beszéd tenorja és a kérelem indokolása ugyanis olyan volt, hogy az megállásra kényszerít. A képviselőt ugyanis nem az érdekelte, hogy családok esetleg hajlék nélkül maradnak, hanem az kellett benne aggályokat, hogy a lakások szabad forgalma megakadályozza az új területek városainak romanizálását. Ez magyarra fordítva azt jelenti, hogy a szabad lakásforgalommal együtt megszűnnék a rekvirálások rendszere is és ez — a képviselő szerint — késlelteti a városok romanizálását. Tehát az interpelláció nem a lakók érdekében volt, hanem a lakók legvitalisabb érdekei ellen. Brudariu véglegesíteni szeretné azt a rendszert, mely a háborút követő időkben honosodott meg nálunk és amely a házam a várom elvét megpofozva akkor és ott tolakodott a családi szentélybe, amikor jól esett. Gyönyörű szövegeket hallottunk mindig arról, hogy a Romániában lakó kisebbségek lelket kell meghódítani, most kiderül, hogy a lakások meghódításáról van szó. Azt mondták, itt az ideje a lelkek egyesülésének. Most azt halljuk egy kormánytámogató képviselő szájából, hogy a lakások egyesüléséről van szó. Fura okoskodás ez, mely az imperium átvételének tizedik esztendejében gon-

dolkodásra készlet. Sokkal egyszerűbb lenne ilyen okoskodás mellett egyszakaszos törvényben kimondani, hogy a lakásforgalom szabad, a kisebbségek kötelesek olyan lakást tartani, melyből rekvirálni lehet, de rekvirálni csak románok részére és csak

kisebbségeknél szabad. Talán ez felelne meg Brudariu intencióinak. Csováljuk ezt a mentalitást olyan emberrel, aki az egykori parasztpárti korifeust vallja vezérének. Azt a volt parasztpárti vezért, aki szinte szélsőségesen demokratikus elveivel pará-

dézott. Amit Brudariu akar, az minden egyéb, csak nem demokrácia, nem igazság, nem méltányosság, nem megértés és nem megoldás. És nem nevezhetjük sem a lelkek egyesülésének, sem a lelkek meghódításának. Ez legfeljebb lakásaink elhódítása.

A szocialisták a nemzeti parasztpárttal együttes harcban akarják megbuktatni a liberális kormányt

Temesvár, február 4.

Titulescu külügyminiszter tegnap újabb megbeszélést folytatott Párisban Briand francia külügyminiszterrel. Ma a román külügyminiszter a sajtó képviselőit fogadja. A Petit Parisien szerint Titulescu párisi látogatása során Franciaország és Románia között pénzügyi kérdések vannak előtérben. De megtárgyalta a két külügyminiszter a szentgotthardi incidenst, valamint a román-magyar birtokpert is. Illetékes bukaresti helyen határozottan megcáfolták azt a hírt, mintha Titulescu párisi látogatása összeköttetésben állana a külföldi kölesönnel. Még február közepén Titulescu Cannesban találkozni fog Stresemann német külügyminiszterrel is.

Berlini látogatása pedig csak a népszövegség márciusi ülészaka után fog megtörténni.

Titulescu utiprogramjának megváltoztatását azzal a ténnyel magyarázzák, hogy Stresemann betegsége miatt orvosi tanácsra kénytelen volt azonnal szabadságra utazni.

Belgrádi politikai körök értesülése szerint Titulescu Párisból visszajövet Belgrádba is ellátogat. Ezt a látogatást a római tanácskozások után azzal hozzák kapcsolatba, hogy a külügyminiszter közvetítést óhajt megkísérelni az olasz-jugoszláv közeledés érdekében. A londoni Daily Telegraph közli, hogy Boerescu román meghatalmazott miniszter különleges megbízatással Londonba érkezett, ahonnan tegnap este Párisba utazott, hogy Titulescunak jelentést tegyen Foreign Office személyiségeivel folytatott tárgyalásairól. A lap szerint Boerescu Londonban kifejtette Titulescu programját, amely odairányul, hogy Anglia lehetőleg a közvetítő szerepét játssza az európai

délkeleti államok között felmerülő számos ellentét rendezése körül.

A belpolitikai életben figyelemmel kísérik a nemzeti parasztpárt kormánybuktató akciójának további alakulását. A párt vezérő bizottsága tegnap délelőtt Maniu Gyula lakásán ülést tartott, amikor is megvitatták a szocialisták javaslatát, valamint a fogarasi népgyűlésen teendő nyilatkozatokat. Valószínű, hogy

a nemzeti parasztpárt elfogadja a szocialistáknak a kormánybuktató kampányban való együttműködési javaslatát, azonban csupán párhuzamos akció formájában,

semmi esetre sem közös harc alapján. Maniu Gyula a nemzeti parasztpárt vezére tegnap vezérkarával együtt Fogarasra utazott, ahol ma tartják meg a kormánybuktató kampány második nagygyűlését.

Tegnap a kamara ülést tartott, melyen Savena elnökölt. Az elnök tudomására hozta a kamarának, hogy megválasztották a jóvátételi számlára Németországban rendelt gyógyszer szállítások ügyében a parlamenti bizottság tagjait. Ez a bizottság hétfőn ül össze. Joanitescu tiltakozott a fogarasi prefektus intézkedései ellen, aki a mai gyűlést korlátozó rendszabályokat foganatosított. Borcea kérte a földosztásban részesült parasztok parcelláinak felmérését. Joanitescu P. felvilágosítást kért

mi igaz abból, hogy a határmenti vámvivatalkokat magánosoknak adják koncesszió gyanánt? Majd kérdezte az igazságügyminisztert, hogy mi a szándéka a lakbérleti törvényt illetőleg?

A kamara ezután áttért a napirendre és folytatta a pénzügyminiszterium szervezetéről szóló javaslat vitáját.

Georgescu előadó válaszolt az ellenzéki felszólalások bíráló szavaira és kifejtette, hogy a kormány és a többség konstruktív munkát végez, míg az ellenzék képviselői csupán agitációt folytatnak. Az ellenzék annak idején el akarta halasztani a vitát a karácsonyi ünnepek utánra abban a reményben, hogy a kormány addig távozik helyéről. Most pedig egyszerűen kijelenti, hogy nem fogja respektálni ezt a törvényt. Éppen így csinálták az alkotmánytörvénnyel is, azután pedig felesküdték rá a Stirbey-kormányban. Georgescu előadó azután ellenmondásokra mutatott rá, melyek Madgearu, Popovici és Raducanu között pénzügyi, valamint gazdaságpolitikai kérdésekben fennállnak. Végül alaptalanoknak mondja a javaslat ellen felhozott érveket és ígéretet tesz, hogy a liberális párt a tisztviselők sorsáról mindenkor gondoskodni fog.

Az ellenzék követeli, hogy mi távozzunk. Mi pedig maradjunk továbbra is a kormány élén, mert bírjuk az alkotmányos tényezők bizalmát.

Kérte a javaslat elfogadását.

A szenátus tegnap délután ülést tartott, amelyen Gradisteanu interpellált a szentgotthardi fegyvercsempészség ügyében és garanciákat kért a békeszerződés betartására. Duca helyettes külügyminiszter válaszában hangsúlyozta, hogy ebben az ügyben a kellő lépés már megtörtént és a kisántant államai között teljes az egység.

Bukaresti illetékes körökben teljesen alaptalannak jelentik ki néhány lapnak azt az újabb állítását, hogy a kormány kebelén Románia külpolitikáját illetőleg ellentétek volnának. Ezek a hírek egyszerű koholmányok, melyek bizonyospártérdekeket szolgálhatnak ugyan, de mindenesetre ártanak az ország magasabb érdekeinek.

Biztosítás előrelátás, előrelátás az értelem szülőanyja
Biztosítsa tehát magát az

Asigurarea Românească-nál

Alapítke és tartalékalap:
110.000.000 lei

TIMIŞOARA I,
Strada Griselini 2
TELEFON 690

536

Hatvanezer könyv

van a hivatásának meg nem felelő városi könyvtárban, melynek legtöbb olvasója hivatalos kimutatás szerint magyar

Temesvár, február 3.

A régi piaristagimnázium egykori tornatermében, a Városház-utca és Jenőherceg-utca sarkán van a városi könyvtár. Valamikor testét edzette itt az ifjúság, most ez a hely a lélek, az ész edzésére szolgál. A városi könyvtár létrejötté néhai T e l b i s z Károly dr. polgármester nevéhez fűződik. Körülbelül ötezer kötetrel nyit meg a városi könyvtár, de

a nagy buzgó szeretet, a lelkesedés és az áldozatkészség évről-évre gyarapította ezt az intézményt. Ma már közel hatvanezer — pontosan 59.087 — kötet van a városi könyvtárban.

A városi könyvtárnak sajnos nem valami nagy az olvasóterme. Éppen azért azt a rendszert hozta be a város, hogy a könyvtár könyveit nemcsak az olvasóteremben, hanem odahaza is lehet olvasni. Könyvet azonban csak úgy lehet elvinni, ha értékeknek megfelelő összeget letétbe helyeznek. Mindenki, aki a könyvtárba jön és könyvet akar akár elvitelre, akár ottan való olvasásra, statisztikai lapot állít ki. A lapra felírja nevét és foglalkozását, aztán a katalógusokból kikeresett könyv számát. A nagy olvasóasztalon ott fekszenek sorban a szakmák szerint elkészített katalógusok, melyeket évről-évre beírásokkal egészítenek ki.

A városi könyvtárból a múlt 1927-diki esztendőben összesen 26.180 kötet könyvet vettek ki. Ezeket a könyveket 14.593 egyén olvasta.

Érdeemes beletekinteni a statisztikába és megnézni, hogy micsoda társadalmi osztályokból kerültek ki az olvasók. A legtöbbben vannak ezek között a diákok és pedig egyetemiek és középiskolások. Foglalkozásuk szerint a következő sorrendben következnek a városi könyvtár látogatói: hivatalnokok, magánzók, kereskedők, iparosok, tanárok, tanítók, papok, ügyvédek, bírák, orvosok, mérnökök, műszaki tisztviselők, katonák. Igen szorgalmas látogatói a városi könyvtárnak az újságírók is, akik leginkább cikkekhez való adatok után kutatnak. Kíváncsi voltam arra is, hogy leginkább milyen természetű könyvek iránt érdeklődnek az olvasók. Meg kell állapítani, hogy

szépirodalmat olvasnak a legnagyobb arányban és pedig regényeket, novellát, sőt verset is. Igaz viszont az is, hogy a szépirodalmat olvasók túlnyomó többségben a női nemből rekrutálódnak.

Szóval az asszonyok és leányok még mindig leginkább azért olvasnak, hogy szórakozzanak. A szépirodalmon kívül a többi szakmákban a következő sorrendben oszlik meg az érdeklődés: történelem, földrajz, utleírás, orvosi tudomány, természettudomány, technikai művek. A technikai művek közül tavaly leginkább a rádióval foglalkozó könyvek keltettek érdeklődést. Ugyanakkor feltűnően nagy volt az érdeklődés tavaly a temesvári újságoknak a háboru előtti és háboru alatti bekötött példányai iránt. A hírlapok olvasói közül sokan voltak a politikával foglalkozók. A városi könyvtárnak ezenkívül igen sok folyóirat is jár, melyeket szintén szorgalmasan olvasnak. Valóságilag lesik, hogy mikor érkezik meg egy-egy új szám. A Radioweltnek számos olvasója van a könyvtárban.

Milyen nyelvű könyveket olvasnak leginkább a városi könyvtárban? A statisztika erre is megadja a választ.

Nyelvek szerint olvastak a múlt esztendőben 8973 román, 10.767 magyar, 5294 német és 661 francia

könyvet. A 26.180 kötet hátralevő része más nyelven írott könyv volt s ezek között első helyen állnak az angolok.

Olvastak még szerbül, bulgárul, spanyolul. Az a néhány svéd és norvég könyv, amely a városi könyvtárban van, tavaly egész éven át érintetlen maradt. Szegények iránt senki nem érdeklődött.

A múlt évben a városi könyvtár hatszáznegy kötettel gyarapodott. Ebből nyolevankilenc darab ajándék volt, ötszázötvenöt kötetet pedig vásároltak. Vettek román, magyar, német és francia nyelvű könyveket. Ezenkívül járattak harmincféle különböző nyelvű folyóiratot. 1927-ben a városi könyvtár gyarapítására hetvanezer, folyóiratokra pedig harmincezer lelt fordítottak. Ezzel szemben az 1928-ik esztendőre könyvekre és folyóiratokra százötvenezer lelt irányoztak elő. Ezzel kapcsolatosan volna egy indítványom. A mindig igazat mondó statisztika mutatja, hogy

az olvasók a legnagyobb érdeklődést a magyar könyvekkel szemben tanúsítják. Éppen ezért kívánatos volna, hogy ebben az esztendőben több magyar könyvet vásároljon a könyvtár, mint tavaly.

mert bizony a múlt évben nem sok magyar könyv került a városi könyvtárba. Hiányzik onnan számos új könyv, mely iránt nemcsak a magyar, hanem a román és a német olvasók is érdeklődnek. Magyar folyóirat pedig

jelenleg egyetlen sem jár a városi könyvtárnak. Pedig van Erdélyben is nívós magyar folyóirat, melyet jártni kellene. Remélhető, ez meg is fog történni.

Mielőtt odahagytam volna a városi könyvtárt, még egy sétát tettem benne. Érdemes ezt megtenni. Az olvasószobából egy nagy terembe jutunk, amelyben sorban állnak egymás mellett a könyvekkel sűrűn megtömött, menyezetig érő poleok. Minden poleon kívülről a csoportszám és az öblös férőhelyeken úgy állnak glédában a számozott könyvek, mint a katonák. A terem végéről lépcső vezet az emeletre: ott ugyancsak szoronganak egymás hegyén az állványok roskadozva a könyvtehetől. A folyóiratok számára külön kis gyűjtőszoba van. Azonkívül a könyvtár egyik végében áll a könyvkötő műhely, ahol a fűzve vásárolt könyveket és folyóiratokat meg a hírlapokat kemény táblák közé kényszerítik.

Kicsi, szűk ez a könyvtár és ezért nem tud teljesen megfelelni hivatásának. Sok könyv még kicsomagolatlanul hever ládáiban, egy esomó könyv asztalokon és székeken

várja, hogy egyszer már szinte felkerüljön az állványokra. Egyelőre még nincsen erre remény. Majd, ha lesz új könyvtári helyiség. Hol? A jövődö kulturpalotában. Mikor? Hol van az a jós, aki erre felelni képes?

Kubán Endre.

Börtönre ítélték

az olaszországi légió egykori tagját, aki álkulccsal befört egy lakásba

Temesvár, február 5.

S c h m i d t Vilmos harminckilenc éves temesvári lakatossegéd állott tegnap a temesvári hadbírósg előtt. Schmidt Vilmos a világháború kitörésekor bevonult katonának és egyhuzamban tizenhárom évig teljesített katonai szolgálatot. Az olasz fronton hadifogságba esett és amikor az összeomlás után Olaszországban megalakultak a román légiók, Schmidt Vilmos őrmester is tagja lett a legiónak és így került haza. Itthon nem szerelt le, hanem a tizenkilencedik hadosztálynál teljesített szolgálatot. Katona korában, ezelőtt hét évvel elkövetett lopás miatt vonták tegnap felelősségre a hadbírósg. Schmidt ellen ugyanis az volt a vád,

hogy 1920 év áprilisában az édesanyjával egy házban lakó M o g a Valeria varrónő lakását álkulccsal felnyitotta, a szobából több ingóságokat vitt el és azokat értékesítette. A vádlott azzal védekezett, hogy akkor már nem volt katona, másrészt a varrónő az ő édesanyjának tartozott és így hajtotta be a követelést. P a n t e l l i katonai ügyész igazolta, hogy Schmidt a betörés idejében még aktív katona volt. Sulyosbító körülménynek kérte betudni, hogy Schmidt a leszerelés után még három lakásba is betört és ezért a temesvári törvényszék másfél évi börtönre ítélte. Nyomban letartóztatták és a hadbírósg fogházába kísérték.

Felavatták

ünnepélyesen a temesvári kereskedelmi és iparkamara oravicai kirendeltségét

Temesvár, február 5.

A temesvári kereskedelmi és iparkamara igazgató-választmányának határozata értelmében a temesvári kamara Oravicán és Lugoson kirendeltségeket állít fel. Tegnap avatták fel ünnepélyes keretek között az oravicai kereskedelmi és iparkamara kirendeltségét. Az oravicai ünnepségen Temesvárról megjelentek O p r e a János a kereskedelmi és iparkamara elnöke, valamint L e n d v a i Jenő vezértitkár. Az oravicai kirendeltség a következő tisztikarral alakult meg. Elnök M a r t i a n Liviusz a Resica-művek uradalmának és erdeinek igazgatója, titkár M o l i n R o m u l n s z bankigazgató. Választmányi tagok Cornean Péter dr. megyei prefektus, Jucu Traján, Holländer Oszkár, Szatmáry Károly dr., Talescu

György, Berger Károly, Kaden József, Draghici Demeter, Lazar Sándor, Velcean György, Perian Aurél, Feldmann Ignác, Maruta Emil, Calin György, Boitor Demeter, Pischl János, Sarbu János, Bogdan György és Belgrader Alfréd. Martian elnök a kirendeltség tisztikarának megalakulása után meleg szavakban üdvözölte Oprea János elnököt. Cornean dr. prefektus jó munkát kívánt a kirendeltségnek. Molin Romulusz titkár jelentést tett az előkészítő munkálatakról, Oprea János szívélyes szavakban köszönte meg az ünneplést és ígéretet tett, hogy Krassó megyét mindig támogatni fogja. A megalakulást este nyolc órakor a Resica-művek vendégházában Oprea János tiszteletére rendezett bankett követte, amelyen igen sok felszólalás hangzott el.

Aki olcsón és jól

akar szép butort vásárolni, csakis
SIEBOLD butorgyárába menjen.
Timișoara II, Távirda-u 19. Tel.: 6-99

Eladó

közel a Petőfi-csárdához 3 hold föld, 1 hold föld épülettel, 8 hold föld épületekkel, 3 ház hely minden elfogadható áron elcserélhető bármely városrészen levő családi házzal.

Ruschill-utca 3.

Dr. Sugár-féle szálló.

(341)

Eladó

közel a Petőfi-csárdához (Csurgay-u. 2.) 2 hold föld (1 hold termő lucernával) 3 szobás lakás, istálló, disznóól és meléképültekek kedvező fizetési feltételekkel. Érdeklődni:

Belváros, Begabalsor 20,
magas földszint, ajtó 3. (353)

Erzsébetvárosban
villamos mellett

családi-ház

nagy telekkel

e l a d ó

250.00 leiert, esetleg bérbé adó.

Bövebbet „Centrala” iroda Timișoara IV.

Fehér rózsák

a magyar négyzet báljára olcsón,
nagy választékban kaphatók.

Ugyisint megmaradt ruhaanyagból rendelésre is készítenk.

„HELIOS”
művirágyárban
1, Jenőherceg-utca 12.

UNIVERSALA BANK

R.-T.

Alaptőke: 60,000.000 lei

Elérési és haláleseti, kihazasítási, valamint szünetelési biztosításokat a legelőnyösebb feltételek mellett két orvosi vizsgálat nélkül

100.000 L.-től 500.000 L.-ig
terjedő összegig.

Az
UNIVERSALA BANK
régóta áll fenn!

Vizsgálja meg meglevő kötvényét!
Hasonlítsa össze a feltételeket!
Pénzt csak garanciaképes intézetnél helyezze el!

Megbízhatatlan egyénnel ne álljon szóba!
Részvénytársasági alapon működik!
Kifizetés pontosan három hó múlva!
Életbiztosítások elérés és halálesetre szólnak.

Kihazasítási bizt. sítások hat hó múlva teljes érvényűek.
Születési biztosítások kilenc hó múlva teljes érvényűek.
Belépési díjak korra és nemre való tekintet nélkül 1200.— lei.

Minden egyes biztosítási ágazatban a kifizetések mindenkor Temesváron történnek.

Vezérügynöks. Temes-Torontál részére
Temesvár, Str. Eugen de Savoia 6

Kérjen prospektust! Vidéki ügynökök felvételnek!
Helyi képviselőket keresünk!

Panaszok erdeje

nő minden oldalról a háziurak és lakók részéről egyaránt a lakbérleti törvény által teremtett helyzet miatt

Temesvár, február 5.

Az izgalom, amely a jelenleg érvényben levő lakbérleti törvénynek életbeléptetése óta a lakókon és háztulajdonosokon egyaránt uralkodik egyre nagyobb és erősebb lesz, amint 1928 május elseje közeledik. Ha a jelenlegi törvényt nem hosszabbítják meg, akkor a lakások felszabadulnak. Ebben az esetben a lakások ezrei kénytelenek lesznek mostani lakásukat elhagyni és a mainál sokkal magasabb lakbéréket fizetni. Ha ellenben meghosszabbítják a mai törvényt, ebben az esetben a háztulajdonosokat ér bizonyos mértékű méltánytalanság. Nemrég cikkben közöltünk egy eseményt a lakók részéről, akik a háztulajdonosoktól bajukat, miket háziuraik borítottak rájuk.

Vizsont meg kell adni azt, hogy a háztulajdonosoknak is van elég okuk panaszra. A lakberek nincsenek arányban a békebéli lakberekkel. Nem csuda, ha egyik-másik háztulajdonos elkeseredik, hogy aztán lakóját igaztalanul kezdi vekszálni.

Gondoljuk meg azonban azt is, hogy akárhány lakó van, aki az utóbbi években mindenkor mereven elzárkózott attól, hogy csak valamivel is magasabb lakbért fizessen és hivatkozva a törvényre, visszaél a háziur tehetetlenségével. Most aztán az ilyen ne csudálkozzék, hogyha a háziur be akarja hozni elmaradt jövedelmét.

Mindenesetre az illetékes körök kötelessége, hogy olyan megoldást keressenek, amely mindkét fél részére kielégítő és megnyugtató legyen. Lakó- és háziur egymásra van utalva. A lakó nem maradhat lakás és a háziur nem maradhat lakó nélkül. Azért volna célrányos kimondani, hogy mindenki, ha csak maga akar távozni, meg maradhat a lakásában, de köteles a lakásért megfelelő lakbért fizetni májustól kezdve.

Mint ahogy pedig valószínű, hogy a két érdekelt fél között megegyezés csak nehezen keletkezhetik, minden egyes esetben, azért legjobb volna, ha a megegyezések létrejöttét megfelelően összeállított békéltető bizottság segítené elő.

Úgy tudjuk, hogy erre vonatkozólag Klein Jakab mérnök javaslatot is dolgozott ki, amelyet memorandum alakjában a városi tanács elé terjesztett. Ebben a bizottságban képviselve volnának háziurak és lakók és olyan esetekben, amikor az új házbér ügyében a lakó és a háziur nem tud megegyezni, ez a békéltető bizottság venné a kezébe az ügy rendezését.

Még nagyobb baj veti azonban előre árnyékát a házadók ügyében házról-házra járó bizottságok működéséből kifolyólag. A Déli Hírlap már szóval tette, hogy egyes adókievítő bizottságok a lakások bérértékét igen magasra veszik és mikor a háztulajdonos közli, hogy a megállapítottal sokkal alacsonyabb lakbért kap, akkor egyszerűen kijelentik neki, hogy

kérjen annyi lakbért, amennyire ő a lakás bérértékét becsüli. Ilyen módon aztán a becsülő bizottságok nagyban járulnak majd hozzá a lakberek mértéktelen emeléséhez.

Mert sok háziur, dacára annak, hogy májusban emelni szándékozik a lakbért, még álmanban sem gondol arra, hogy a lakásért annyit kérjen, amennyit az adókievítő bizottság már most megállapít. De ha hivatalos személyek biztatják az ilyesmire, feltétle-

nül meg fogja tenni. Tanácsos és üdvös volna, ha az adókievítő bizottságok ezen eljárása ellen erőlyes mozgalom indulna meg. És e tekintetben egyképpen érdekelve vannak nemcsak a lakók, hanem a háztulajdonosok is. A lakók a tulmagas bér, a háztulajdonosok viszont a tulmagas adó miatt.

A város pedig helyesen tenné, ha azokat a polgárokat, akiket benevezett az adókievítő bizottságokba, utasítaná, hogy ezen a téren érvényesítsék mérséklő befolyásukat. Mert ha ez nem történik meg, az elkeseredés a lakók és a háziurak között még nagyobb lesz, mint eddig.

A csolnak titka

marad, vajjon mi történt a Begán elindult és azóta nyomtalanul eltűnt szeretővel

Temesvár, február 5.

Rejtélyes eltűnés foglalkoztatja a temesvári nyomozó hatóságokat. Gieb János, a temesvári állami folyammérnökség szerelője, tegnapelőtt utasítást kapott a folyammérnökségi hivataltól, hogy csolnakon induljon a Begán egészen Románszentmihályig és ott javítsa meg a telefont. Gieb magához vette a szükséges mechanikai eszközöket, a Bega újkisodai partjánál csolnakba szállt, és elindult Románszentmihályra. Giebet látták a Műmalom, a módosi híd és Szabadfalu mellett a Begán. Szabadfalunál kiszállott és betért az egyik korezmába. Szabadfalu után is látták még a szerelőt, de akkor már kettőn voltak a csolnakban és a parthoz közelálló szerinti Gieb a társával vitakozott. Ezután Giebnek nyoma veszett. Más-

nap Románszentmihály mellett a Begából kifogták a gazdátlan csolnakot, amelyben csupán Giebnek szerszámait találták meg. Megindult a nyomozás, azonban nem sikerült a szerencsétlen műszerész megtalálni. Lehetséges, hogy Szabadfalun túl, amikor a tanuk szerint is hangos vita volt hallható a csolnakon közte és ismeretlen utifarsa között, civakodni kezdtek és mindketten a Begába fordultak. Az is lehet, hogy Gieb rablógylkosság áldozata lett, de az sincsen kizárva, hogy társát valahol kitette a partra, őt pedig a hideg levegő és az álm elnyomta és a Begába esett. A titokzatos eltűnés ügyében a temesvári folyammérnökségi hivatal jelentést tett az ügyészségnek, amely megindította a nyomozást.

Győzni fog a jog

és az igazság, a kisebbségek pedig megtarthatják nyelvüket és kulturájukat

Temesvár, február 5.

A romániai sváb néptanács tegnap tartotta meg Temesvárott szokásos évi összejövetelét. A gyűlésen képviselve volt a Bánság, továbbá minden sváblakta vidék németsege. A gyűlést nagy beszéddel nyitotta meg Muth Gáspár dr. elnök. Rámutatott arra, hogy Európában ma két áramlat észlelhető. Az egyik a tulzolt nacionalizmus, a másik a nemzeti kisebbségek önvédelmi harca. A legtöbb országban az a törekvés nyilvánul meg, hogy a kisebbségeket beolvasszák a többségi nemzetbe.

Reméli, hogy győzni fog a jog és az igazság és a nemzeti kisebbségek megtarthatják nyelvüket és kulturájukat. Végül arra biztatja a megjelenteket, hogy maradjanak jó németek.

Muth Gáspár dr. után Thill Frigyes dr. szólalt fel, és az erdélyi szászok üdözletét tolmácsolta.

Schiller Ervin titkár azután beszámolt a sváb népközösség múlt évi működéséről. Kegyelettel emlékezett meg a svábság több vezetőjének haláláról és elparesztálta Dittlich Ottó lelkészét. Behavetz János dr. konzult. id. Gabriel József népköltőt. Poterz Jakab javaslatára Dittlich Ottó emlékére kulturális alapot létesítettek, melyre a néptanács ötezer lejt szavazott meg. Heinrich dr. tanár szóvátette, hogy a falusi lakosságot mindefféle törvénytelen módon fosztogatják és kérte a néptanácsot, hogy védje meg a falu lakosságát. Azután a sváb parlamenti képviselők beszéltek. Krauter Ferenc dr. arról szólt, hogy a

kisebbségek a kormányzatok részéről semmi jót nem kapnak, legfeljebb ígéreteket. Szükséges végre, lássa be a kormány, hogy az ország érdekében cselekszik, ha kisebbségi politikáját megváltoztatja. Beller Hans képviselő után Blaskovics Ferenc szenátor beszélt a felekezeti iskolákról.

Indítványára elhatározták, hogy a kormányhoz memorandumot intézzenek, melyben a felekezeti iskolák részére állandó nyilvánossági jogot és államsegélyt kérnek.

Reiter Imre dr. képviselő a közgazdasági helyzetről beszélt és rámutatott arra, hogy milyen nehéz viszonyok között szynlődnék a kisebbségi pénzintézetek, kereskedők, iparosok és mezőgazdák. Pierré János mérnök vázolta, hogy a sváb községek a vármegye elhanyagolja. Manevre Péter orsovai plébános, Striegl József aradi tanár, Jenner zombolyai vállalkozó és többek felszólalása után a néptanács köszönetet mondott Schiller Ervin titkár eddigi működéséért és érdemei elismerésül főtítkárrá választotta. Muth Gáspár dr. végül buzdította a gyűlés tagjait, hogy továbbra is ragaszkodjanak nemzetiségükhöz, majd bezárta a közgyűlést.

Szabadon a lugosi állomás éttermének vendéglőse

Temesvár, február 5.

Lugoson nagy feltűnést keltett napok előtt Gavrilesu Konstantinnak a lugosi pályaudvar vendéglősenek letartóztatása. Az ügy előzményeit ismertettük és Gavrilesu az ügyészség azzal vádolta meg, hogy egy tizenöt éves cselédleánnyal erőszakoskodott. A lugosi ügyészség vezetője letartóztatási indítványt terjesztett elő a vizsgálóbírónak, aki elrendelte Gavrilesu letartóztatását. A lugosi törvényszék a letartóztatási végzést nem hagyta jóvá és elrendelte Gavrilesu szabadlábra helyezését. Ez azonban nem történt meg, a vezetőügyész ugyanis a temesvári ítélőtábla mellett működő vádtanácshoz felebezett a szabadlábra helyezést elrendelő döntés ellen. A temesvári ítélőtáblai vádtanács tegnap tárgyalta Gavrilesu ügyét. A tábla elrendelte Gavrilesu azonnali szabadlábra helyezését. A döntést táviratilag közölték a lugosi vezetőügyéssel, aki még tegnap délután kiengedte a fogházból Gavrilesu.

QUARGLI

300 darabos ládikában 350 lei
150 " " " 200 "

garant. puha minőség, franco minden postaállomásra

Teavaj, Trappistasajt és az összes csemegeajtok garant. I-a minőségben szállít

Blumm-turógyár Timișoara, Bem-u. 16.

MOZI

Beivárosi moziban:
Vasárnap-hétfő (február 5, 6.)

Gyárv. moziban: Mehalai moziban
Szerda-csütörtök Szombat
(február 8, 9.) (február 11.)

A Szent Hazugság

8 felvonásban.

Erdélyi és bánáti premier!
Karin Michaelis ismét drámája után.
Az anyai szeretet himnusza.

Megható, megrázó!

A film Nyugat nagy mozgóképszínházai-
zaiban óriási sikerrel fut.

A főszerepekben:

Otto Gebühr, Mary Schlegel, Sybil
Morel, Hans Brausewetter.

Monopol: Matador-film, Brasov
Az előadások kezdete: 5, 7 és 9 órakor.
Vasárnap: 3, 5, 7 és 9 órakor.

Jegyelvétel d. e. 10-12 óráig.

Kanada, Észak- és Délamerikába

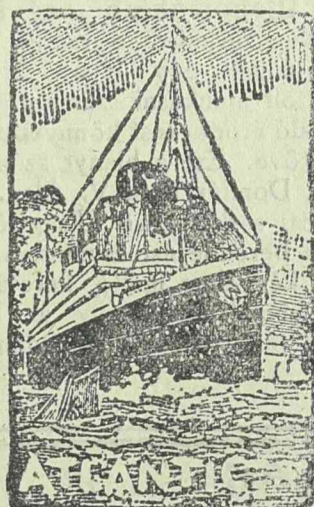
legjobban utazik az

„ATLANTIC“

azelőtt N. BRÜCK & Co. utazási iroda által

TIMIȘOARA ARAD

Józsefváros, Uri-utca 4. Boros Béni-tér (Gabona-
piac) 37. — Tel. 324
Tel. 21-16.

Indulás hetenként Hamburg, Bréma, Antwerpen, Liverpool,
Southampton, Cherbourg és Havré kikötőkből.

Miért?

Mert utasaink a legjobb, legnagyobb és leggyorsabb hajókkal, elsőrangú konyha és kiszolgálás mellett, utaznak a legelőnyösebben.

Hírek

Chesterton

* vitázó, ragyogóan szellemes angol író, aki a keresztény demokratizmusnak, szabadelvűségnek harcosa, különös új regényt írt, melyben körülbelül azt bizonyítja, hogy az elmaradottnak, sötétnek hirdetett középkor társadalmi tekintetben sokkal fölvilágosodottabb volt, mint a huszadik század s az emberek közötti kérdések, surlódások is könnyebben oldódtak meg, mint manapság.

A Seawood apátságban lakik Lord Seawood, a politikus és kereskedő. Rosamund nevű leányával. Ez a leány pedig, hogy a vakáció unalmát elűzze, írt egy középkori tárgyú darabot s elő akarja adni az ott időző vendégekkel. Az egyik szereplő barátját, a szocialista vezért kinalja meg, de az lelkiismereti okokból nem fogadta el, így tehát a kastély könyvtárnokát kéri meg. Herne urat, aki eddig csak az ősi népek műveltségével és szokásaival foglalkozott. A könyvtárnok most lázasan hozzálát a középkor tanulmányozásához. Látván buzgalmát, a műkedvelők rábizzák a főszerepet. A királyt játsza s a darabot nagy sikerre viszi.

De mi történik később? Múltán vége az előadásnak, a jámbor könyvtárnok nem akar levétközni, továbbra is király gyanánt viselkedik. Híre futamodik ennek a különös eseménynek, annyira, hogy maga a miniszterelnök is érdeklődik iránta.

Nemsokára a könyvtár középkori regyverteremre alakul, a király az alattvalóit a hűbériség jegyében kormányozza. Ellenben baj támad. Alattvalói között kitor a sztrájk. A király főlháborodottan tiltakozik ellene, felségjogaira hivatkozva letartóztatja a rendbontókat, hogy annak rendje és módja szerint törvényt lásson fölöttük. De mikor az ellenszegülők a középkori törvényszék elé kerülnek, kiderül, hogy az akkori törvények a sztrájkolók magatartásában semmiféle rendellenest nem látnak, sőt a bíró — a döntvények értelmében — igazat is ad nekik. Minden rendbe jön a megértés és az emberszeretet nevében.

— Pacha püspök újpesti látogatása. Pacha Agoston püspök Újpestre utazott, ahol Schnabel Ferenc és Entrich Ottó redemptorista atyák által tartott lelkigyakorlatokat ma, vasárnap ünnepélyes keretben bezárja.

— Birói kinevezések a Bán-ságban. Bukarestből jelentik: A birói karban legutóbb történt előléptetések során Kremser Dezső dr. csákovai járásbírói törvényszéki elnöki rangra emelték és szolgálatlétre a csákovai járásbírósnágnál maradt meg. Állásukban véglegesítették és elmozdíthatatlannak minősítették Tarcinius Vazult, a temesvári városi járásbíróshoz beosztott járásbíróit, Stroescu György oravicai törvényszéki bíró és Marinescu Aurél resicai járásbíróit. Kremser Dezső dr. előléptetése mindenképpen érdemes bírói ért és a kinevezés nemcsak Csákován, hanem Temesvárott és a megye társadalmában őszinte örömet kelt.

Temes megye új tanfelügyelője. Bukarestből jelentik: Frates Romulus temes megyei tanfelügyelőt tudvalevőleg inspektorra nevezték ki. A miniszter ezen kinevezés folytán megüresedett Temes-torontali tanfelügyelői állásra Ciobanu Lajost delegálta.

* Kályhák, kályhaellenzők, hályhavas, email- és alumíniumúru leszállított áron kapható Scherter Ottónál, Temesvár, Belváros.

EGY AFFÉR EREDMÉNYTELEN TÁRGYALÁSAI. Budapestről jelentik: Ismeretes, az az affér, amely Bethlen István miniszterelnök és Nagy Emil volt igazságügyminiszter között az optánsperben annak idején Brüsszelben folytatott tárgyalások miatt kitor. Egyes politikusok megpróbálkoztak vele, hogy az afféri simán elintézzék. Az erre vonatkozó tárgyalások azonban eredménytelenek maradtak.

— A Magyar Párt gyűlése a Rónácon. A rónáci magyarpárti altagozat ma este hét órakor — miként megirtuk — tisztújító közgyűlést tart. Utána a Kovács-féle vendéglo nagytermében műsoros táncestély következik.

— Román konzulátus Pozsonyban. Bukarestből jelentik: A kormány Pozsonyban román főkonzulátust állított fel. Tiszteletbeli főkonzullá Stodola Kornélt nevezte ki, míg a konzuli teendőket Országh János dr. konzuli rangban fogja ellátni.

— A liberálisok ellengyűlése Jasiban. Bukarestből jelentik: A jasi liberális pártszervezet a központ utasítására február hó tizenkettedikén Jasiban nagy népgyűlést szervez. Ez a népgyűlés mintegy válasz kíván lenni a nemzeti parasztpártnak az elmúlt héten Jasiban tartott népgyűlésére. A miniszterelnökkel az élén az összes miniszterek megjelennek majd Jasiban.

* Inge, Welles, Anni Guloveds, Luci Dimitrescu, a Royal-kávéházban.

LEMONDOTT A GÖRÖG KORMÁNY. Athénből jelentik: A görög kormány lemondott. Az új kabinet megalakítására Kafandarisz volt pénzügyminiszter, a liberális párt vezére kapott megbízást.

— Százezer dollár az orosz menekülteknek. Genfből jelentik: A nemzetközi munkaügyi hivatal Amerikából azt az értesítést kapta, hogy a Törökországban levő orosz menekültek elhelyezésére százezer dollárt gyűjtöttek és a pénzt már át is utalták. A török kormány ugyanis már a múlt esztendő augusztusában követelte, hogy az orosz menekültek hagyják el az országot. A nemzeti munkaügyi hivatal kérelmére azonban ezt a határidőt meghosszabbították. Most aztán meg van a kellő pénz, hogy az orosz menekülteket elhelyezzék.

* A temes megyei katolikus népszövetség fogyasztási szövetkezetének felszámoló bizottsága közhírré teszi, hogy a volt tagok Michels borbély urnál Erzsébetváros, Dózsa utca 55. szám alatt folyó évi június hó 30-ig mindennap részjegykönyvük visszaadása ellenében a befizetett összeget felvehetik.

— Hóvihár és kőd a Fekete tengeren. Bukarestből táviratozzák: A Fekete tengeren napok óta óriási vihar dühöng. A vihar kőd és havazás kíséri, ami az utóbbi években nem fordult elő. Konstancából egyetlen hajó sem mer kifutni a nyílt tengerre.

— A halásvillamos-kocsi vezetőjének halála. Emlékezetes Gauka őrnagy szerencsétlen esete, amely hónapok előtt halállal végződött. Gauka őrnagy felugrott egy robogó villamosra, de leesett róla, a kerekek elvágták mindkét lábát, mire amputálás után kiszilveredett. A villamoskocsinak Hui Gyula volt a vezetője, akit az eset után letartóztattak. Ártatlansága azonban hamarosan kiderült, a szerencsétlen embert azonban azizgalom betegé tette. Hui azóta betegesen feküdt és szivbaj gyötörte. Tegnapelőtt kiszilveredett. Temetése nagy részvét mellett tegnap ment végbe.

— Sven Hedin új ekspedíciója. Stockholmából jelentik: Sven Hedin, a híres sarkkutató, aki hónapok előtt keletázsiai ekspedícióra utazott, most küldte el első levelét. Azt írja, hogy az ekspedíció tudományos eredményei kitünőek.

— Gyulafehérvári nagygyűlésnek nem lesz akadálya. Bukarestből jelentik: A kormánypárt elhatározta, hogy a nemzeti parasztpártnak Gyulafehérvárott, minden valószínűség szerint március hó negyediken tartandó nagygyűlés elé nem gördít akadályt. A kormány még bevárja ezt a gyűlést, utána pedig a parlament megkezdí a nyári szünetet, amely október hó tizenötödikéig tart. A nyári szünet alatt megy végbe a hónapok óta tervezett kormányátalakítás. A parlamenti szünettel a kormány a nemzeti parasztpárt kormánybuktató akcióját egészen őszig elintéztetnek tekintik.

— Az elhanyagolt Buziási-ut. A város évente nagyobb összegeket állít be a költségvetésbe az elhanyagolt temesvári utak és utcák kijavítására, karbantartására. A belvárosi Hunyadi-kastély előtti utat szélesítették, aszfalittal borították és a megnövekedett forgalomnak megfelelően helyrehozták, bezzeg nem történt hasonló gondoskodás többek között a gyárvárosi Buziási-utal. Ez a fontos főutvonal, amelyen hetipiac napjain túlkezik a gyalogjáró közönség és hosszú sorban haladnak a szekerek, szögyenletesen elhanyagolt képet mutat. A gyárvárosi Vigadótól a Turul épőgyárig az ut baloldalán a gyalogjáró helyén sár, piszok és gödör gödör után következik, de aszfalt az bizony már alig van. Az ember vagy térdig sáros lesz, vagy kitörheti a lábát az aszfaltot helyettesítő hepehupás részekben. Talán a város gondoskodhatnék ennek az utnak a kellő kijavításáról is.

— Hamar meghiusult terv. Budapestről jelentik: Öt diák, aki rossz bizonyítványt kapott, elhatározta, hogy Afrikába megy. Első állomásuk a Jánoshegy volt, ahol szalonát süttöttek. Az öt kihallgatta beszélgetésüket, mire egy rendőrrel valamennyit leigazoltatta. A főkapitányságra vitték őket, majd átadták valamennyit szülőiknek.

— Halálra taposta a bika. Végvárról jelentik: Mandorfer István szolgát, aki a község tulajdonát képező bikát gondozta, tegnap a megvadult állat felkötölte. Amikor Mandorfer a földre zuhant, a megvadult állat a szerencsétlen ember testét összevissza taposta. Mandorfer a helyszínén azonnal meghalt. A bikát nagynehezen lehetett megfékezni.

— A magyar tannyelvű állami polgári fiú- és leányiskolában e hó 2-án impozáns számban megjelent szülőkkel szülői értekezletet és rendes közgyűléseket tartottak, amelyekre tudomásul vették az iskolák múlt évi zárszámadásait és a folyó évi költség-előirányzatokat, végül megválasztották az iskolák mellett működő közös iskolaszéket. Egyhangulag újra megválasztották Fülöp Béla dr. volt szenátort, Faragó János dr., teológiai tanárt, Gokler Antal, ayugigazgatót, Leposa I. hivatalnokot (uj) rendes taggá, Meza a Traian, megyei főszámvevő, Zambó Aurél, banktisztviselő, Meisinger Elza tanárnő ellenőrök lettek. Az intézetek képviselőiben Goklerné — Hipp Alice igazgatónő, Hödl Frida, tanárnő, — Oberst József igazgató és Lintia Dénes tanár kerültek az iskolaszékekbe.

* „2 Costas“ akrobatikus táncospár utolérhetetlen szenáció a Royal-kávéházban.

* Az Ujságíróklub székhelye. A temesvári ujságíró-társadalom régóta érezte hiányát egy olyan klubnak, amely a toll munkásai számára az egymással való érintkezést könnyebben teheti lehetővé. Ezt a hiányt szándékuk pótolni a Domtér és a V. Alex. (Hunyadi-utca) sarkán levő Ujságíró-klub, amelynek berendezése és minden igényt kielégítő kényelme méltó kerete lesz annak a hivatásnak, amely az Ujságíróklubra vár Temesvár társadalmi életében.

INDIA FORRONGÓ TALAJA. Kalkuttából jelentik: Kalkuttában a rend helyreállott, mert az angol bizottság elutazott. Ezzel szemben azonban a zavargás Madrasban elemi erővel tört ki. Kalkuttában a lezajlott zavargások alatt ketten meghaltak, tizenheten megsebesültek, száznál több egyént letartóztattak. Az indiai nacionalisták sztrájkra lázítanak. Macdonald nyílt levelet tett közzé, melyben az indiai nacionalisták eljárását rosszulja.

— Hauska szabadlára helyezésében nincsen döntés. A temesvári tábla vádpanácsának tegnap kellett volna foglalkozni Hauska Rudoflnak, a vagyonbukott Temesvári Szerb Takarékpénztár letartóztatásban levő volt vezérigazgatójának szabadlára helyezési kérelmével. Tekintettel a bűnügy nagyarányu voltára, a vádpanács a döntést elhalasztotta, mert az iratok tüzetesebb áttanulmányozása hosszú időt vesz igénybe.

— A hités könyvszakértők közgyűlése. A temesvári könyvelők és hités könyvszakértők egyesülete ma délelőtt tíz órakor a temesvári törvényszék második emeleti harmincegyes számú tárgyalótermében tartja meg évi rendes közgyűlést. A közgyűlést egy ízben már elhalasztották és így azt ma a tagok számára való tekintet nélkül alapszabályszerűen megtartják.

UFERINI

elhalasztva

febr. 13-14, hétfő-keddre

— Követte vőlegényét a halálba. Budapestről jelentik: Prag Lajos pénzügyőr a napokban öngyilkos lett. Menyasszonya, Kék Gízella, tegnap követte vőlegényét a halálba. A leány ötödik emeleti lakásáról le akart ugrani, azonban az utolsó pillanatban megfogták és visszatartották. Alig félóra múlva azonban olyan nagy adag mérget vett be, hogy rövid kínlódás után meghalt.

— Elfogtak egy sikkasztó bankárt. Budapestről jelentik: Szilay Géza bankár tavaly bankbukás miatt Bécsbe szökött, ahol azonban hamarosan letartóztatták. A bankárt akit Ausztria kiadott, tegnap hozták Budapestre. Héttrendbeli csalásért és sikkasztásért indult meg ellene az eljárás.

Ujabb 5000 méter maradék vászon, schiffon és tiszta lenvászon érkezett

a világhírű Norbert Langer Söhne gyártmányából, amely szintén 50% olcsóbb

Kanizsa Lipót
nődivatáruháza, Temesvár, II.

Viata Medica. Ennek a magas tudományos nivón álló orvosi szaklapnak most jelent meg negyedik évfolyambeli első száma. Egyes cikkeit bukaresti és kolozsvári egyetemi tanárok, ismert bánügyi orvosok és külföldi szakteintézők írták. A Viata Medica ismerteti az orvostudomány haladását, a legújabb vívmányokat és gyógymódokat és hasznos utmutatást ad annak az orvosnak, aki nem akar a tudomány terén ott megállni, ahol volt, amikor az egyetemről kikerült. A folyóiratot Popoviciu Virgil dr. szerkeszti és a szerkesztőség Temesvárott, Bulevardul Berthelot 2. szám alatt van.

— Ingyen lakhatik három napig Budapestben a Keleti pályaudvar érkezési oldalával szemben levő Park-szállóban, ha előfizet a Déli Hírlapra. Lapunk előfizetői között egy utalványt sorsolunk ki, amely a nyerőt arra jogosítja, hogy február hónapban bár-mikor három napon át teljesen ingyenesen lakhatik a Park-szállóban. A sorsolásban valamennyi előfizetőnk részt vesz, azok is, akik most fizetnek elő. A sorsolást e hó hatodikán tartjuk meg. Akik addig előfizetnek, még részt vesznek a sorsolásban.

DR. EYSEN GYULA tanár

felelősséggel előkészít polgári, középiskolai vizsgákra, érettségire.

BUDAPEST, Erzsébet-körut 45, II, 12

(4005)

A férfi ingatag...

Írta: Szabó Miklós

A málnát szüresölgető leány fürge mozdulattal apróra gyürte a pohárból kinyuló hosszú szalmaszálát és ingerkedően föl kacagott:

— Mi van magával, Kálmán?

— Az idegeim... — legyintett keserűen a férfi. Egy idő óta kin és gyötrelmem nekem a nappalok szürkesége. Ha lehetne, én már állandóan csak az éjszakában élnék...

— De hát miért? — kíváncsiskodott a leány.

— Hát jó! — mondta elszántan a férfi. — Szépitgetés nélkül elmoudok magának mindent. Egyetlen szócskát el nem hallgatok. Aztán kíváncsi leszek, hogyan ítél majd fölöttem...

— Én már hónapok óta hármás életet élek... A feleségemhez elszakíthatatlan láncokkal kapcsol valami nyárspolgáriasan hétköznapi és konvencionális érzés: a becsületes ember tultengő korrektsége s talán némi kis részvét is... Margit felé viszont a vérem, az én betegesen tobzódó érzékiségem sodor forrón és ellenálhatatlanul...

— No... és Ella?! — riadt föl sápadt izgatottsággal a leány. — Mit akar ezekután Ellától?

A férfi szeméből szelíd, simogató sugarak villóztak reá a leányra. Ernyedt gesztussal fölpezsdültek hirtelen, a hangja olvadékonnyá lágyult és a szavak bársonyos melegséggel áradtak föl belőle:

— Ó, Ella... Ella! Ó az én harmadik énem. A harmadik és mégis — az egyetlen! Mert szeretni csak őt szeretem igazán...

— Nem értem, Kálmán! — friskázott arrébb egy aláhulló falevelet bosszankodva a leány. Azt hiszem, beteges képzelődés csupán az egész!

— Ó, bár úgy lennel! — hajította alá bágyadt lemondással a fejét a férfi. — Akkor nem változnának tüzes gyehennává a nappalaim a céltalan tépelődésben. — és nem kellene az élet elől menekülve, az idegtépő éjszakázás

KORRUPCIÓVAL VADOLNAK HARMINCÖT KÉPVISELŐT. Varsóból jelentik: A lengyel parlament feloszlása után harmincöt képviselőt adnak majd ki a hatóságoknak. Ezek azelőtt valamennyien vagy miniszterek, vagy pedig magasabb állású köztisztviselők voltak. Ezt a harmincöt képviselőt korrupcióval és közpénzek hanyag kezelésével vádolják. A nagyszabású per tárgyalására azonban a választások előtt semmi esetre sem kerülhet rá a sor.

* **Lilian Rauschel** ekszentrikus, balett és spicctáncművész nő a Royal-kávéházban.

— Ön is gazdag akar lenni? Célját könnyen elérheti, ha a cseh-szlovák osztálysorsjátékban résztvesz. Vegye figyelembe **Fortuna** Bank-üzlet, Bratislava, Duna utca 7, mai lapunk hetedik oldalán levő hirdetését és rendelje meg sorsjegyeit a hirdetéshez csatolt megrendelőlappal. A sorsjegyek csak átvételük után vagy nemzetközi postautalvánnyal, vagy pénzeslevélben fizetendők meg. — Levelezés magyar nyelven.

* **Ha Temesvárra jön**, kérje mindenütt az ingyenes tájékoztatót (Conducatorul prin Timisoara).

Örökké fiatal marad, ha Mária-szeplőkrémet használ!

Ártalmatlan! Hatásáért felelősség! Mária-puder 35, 20 L, szappan 18 L, Három tégelyt díjmentesen küld a főlerakat: CSASZAR-patika, T.-Mureş, Timişoara Gea-Krayer, Belváros, Kertész-gyógytár, Józsefváros.

kétes értékű örömeit hajszoynom folyton...

A leány kicsinylően biggyesztette az ajakát:

— Maguknál, férfiaknál minden-napi probléma az ilyen. Érthetetlen hát, hogy mi nyugtalanítja mégis?

— Az, hogy becsületes ember vagyok és a lelkiismeretem üvöltve ordítja felém, hogy három ember boldogságát fosztogatom így egyszerűen. De a legvégzetesebben talán önmagamat esalom meg...

— Hát ez az! — kapcsolta bele most áramos tekintetét a férfi szemébe hirtelen a leány. Mit tépi és marcangolja itt asszonyos siránkozással önmagát, ahelyett, hogy mindjárt a legkézenfekvőbb megoldást keresné.

— És az? — kérdezte fölesillanó reménykedéssel a férfi.

Klári kacérkodó mosollyal közelebb hajolt hozzá és a kezével gyégeden az arcához legyintett:

— Nem találja ki, maga naiv ember? ... Pedig tudhatná, hogy böles orvos a méregből is orvosságot csinál, s a szenvedélyes morfinistákat is magával a megszokott veszedelmes méreggel gyógyítják. Csak a helyes adagolásra vigyáznak, persze...

A férfi az első pillanatban értelmetlenül bámult a leányra. De, amikor annak forró lehelete egészen közeli érte az arcát és a szeméből perzselő tüzesóvák örvénylettek át az övébe: egyszerre erőre kapott és újra-gledő férfissággal belekarolt gyorsan a leányba.

S amint szorosan egymáshoz simulva, meghitt suttogással aláperdültek a néptelen hegyi ösvényen, a legszemfülebb szemlélő sem gondolhatta volna, hogy ezt a gondtalan, sugárzó arcú férfit néhány pillanattal előbb még megoldhatatlannak látszó bonyolult lelkiválságok gyötörték...

Aminthogy más problémáknak is rendszerint ilyen egyszerű a kulesa...

— **A vita hevében.** Zabarta József Király-utca 36. szám alatti lakos jókedvűen iszogatót a Hess-féle vendéglőben. Később több társa telepedett asztalához, akikkel vitakozni kezdett. Nagyon felizgatta az a körülmény, hogy barátai ellentmondtak neki és dühében olyan erővel csapta le poharát az asztalra, hogy az megrepedt és a szilánkok elváltak ereit. Zabarta sebesülése olyan súlyos, hogy a mentőket kellett hívni, akik sebet bekötözték és Zabarta Józsefet a kórházba szállították.

— **A kétszáz év előtti rabbik.** Singer Jakob dr. gyárvárosi főrabbi a Zsidó Nemzeti Szövetség kulturelőadása során ma délután hat órakor Temesvári rabbik a tizenhétcadik és tizenkilencedik században címen érdekes előadást tart, amelyen vitetett képek is bemutatásra kerülnek. Az előadás a belvárosi zsidó hitközség dísztermében lesz. Vendégeket szívesen lát a vezetőség. Belépés díjtalan.

Uferini előadásai elhalasztva. Ma érkezett sürgöny szerint Uferini a világhírű illuzionista csak 13. és 14-én tarthatja meg előadásait, mert az egy vagon podgyásza nem érkezett meg idejében. A 6. és 7-re váltott jegyek február hó 13. és 14-re érvényesek. Jegyek Bánátnál.

JÓNAPOT KIVANOK, kedves olvasó. Gyertyaszentelő ünnepe után velem együtt te is felső-hajtottál: hála Istennek, nem ment vissza! Tudniillik a medve nem ment vissza, aki hagyományos szokás szerint Gyertyaszentelőkor felébred álmából és kijön szétnézni a világba. Ha süt a nap és a medve az árnyékát látja, akkor azt mondja: hohó, ez esalás, az idő csak kacérkodik, hogy aztán még hidegebb legyen, gyérünk vissza még egyet aludni! De ha az idő borus, mór, szomorú, akkor a medve így monologizál: no, kiadja már utolsó mérgét a tél és biztos, hogy nemsokára itt a tavasz, nem érdemes visszafeküdni a barlangba, maradjunk kint! Hát a mostani ünnep ilyen idő volt, a medve pedig nem ment vissza. Szóval remélhető, hogy nemsokára eljön a tavasz, szép, derűs, meleg idő. Ennek pedig bizonyára mindnyájan örvendünk és már kikészítettük a tavaszi ruháinkat. Mindnyájan ujjongva köszöntjük a medvét.

— **Gyorskorcsolyázó bálnokságok.** Davosból jelentik: Ma megkezdődött harmincegy indulóval a gyorskorcsolyázó bálnokságért való verseny.

* „The 2 Hardings“ világhírű akrobaták a Royal-kávéházban.

— **A háború politikusainak areké-esarnoka.** Londonból jelentik: Haig tábornok egy kötetre való emlékiratot hagyott hátra, amelyekben rendkívüli szenzációs adatok vannak a háború politikusairól. Az emlékiratokat az elhunyt tábornagy kívánságára a British muzeumban helyezték el és azok publikálása csak tizenkét esztendő múlva fog megtörténni.

* **Zsuzsi főziskolája** f. hó 15-én nyit meg délelőtti és délutáni kurzusokkal. Jelentkezések elfogadhatnak »Susana« (Zsuzsi) csemegeáruházban.

— **Öslény esontvázat találtak.** Londonból jelentik: Az egyik eberbourghí cementbányában egy háromszemű plaesiozaurus esontvázára bukkantak. A esontváz tizenhat láb hosszú. A tudósoknak az a véleménye, hogy a esontváz a föld legrégebb ősfalataiból való.

UFERINI elhalasztva

febr. 13-14, hétfő-keddre

UFERINI elhalasztva

febr. 13-14, hétfő-keddre

Hugo Viktor összes regényeinek és elbeszéléseinek új kiadása. Christensen és társa (Gutenberg könyvkiadóvállalat Budapest IV., Váci utca 17) a minden oldalról hozzá intézett kéréseknek engedve elhatározta, hogy Dumas és Dickens regényei, valamint Brehm „Tierleben“ című világhírű művének sorozatos kiadása mellett, mint 4. sorozatot, Hugo Viktor összes regényeit és elbeszéléseit is olcsó és mindamellelt díszes kiadásban és irodalmi színvonalon tartott fordításban, amely Schöpplin, Karinthy, Szini Gyula és a legjobb magyar fordítók munkáját dicséri, képei pedig Prihoda István művészetről tanuskodnak, juttatja el a magyar olvasóközönség kezébe. A Gutenberg-cég ezzel a vállalkozásával is, eredeti célkitűzéséhez képest a klasszikus írók remekműveit akarja könnyen hozzáférhetővé tenni a magyar közönség számára, amely eddigi kiadmányait is oly példátlan pártfogásban részesítette. Aki a mai lapokban megjelent hirdetés szelvényét kivágja és a fentebbi címre, a kiadóhivatalnak beküldi, annak a hirdetésben feltüntetett feltételek mellett, ezeket a műveket is ingyen küldik meg.

Mulatság

Fehér rózsabál. A Temesvári Magyar Nőegylet szombaton, február 11-én este tartja a Tiszti Kaszinó valamennyi termében ezidei nagy tavaszi mulatságát, a Fehér rózsabált. A bál elnevezése mutatja, hogy az a fehér rózsák jegyében fog lefolyni. Fehér rózsáknak öltözött leányok élőképe és prólójá lesz a megnyitó, a résztvevők pedig valamennyien fehér rózsát fognak viselni. Tánc két zenekar mellett két teremben lesz. Fiatalemberek részére külön ötven leies táncjegyeket adnak ki. A levegő tele lesz rózsáillattal. A bál közönség kiváló fehér rózsaparfümöt Antalóczy Gusztávnak a püspöki palotában levő drogériájában szerezhet be. A rózsabáira kész fehér túllruhák választott facon szerint darabonként 1000 leiert megrendelhetők Tóthné divattermében, Küttl-tér 3.

A kereskedelmi alkalmazottak bálja. A temesvári kereskedelmi alkalmazottak e hó 18-án a Ferdinánd szálló télikertjének összes helyiségeiben tartják zártkörű álarcosbáljukat. Ezen bál a szezon egyik legkiemelkedőbb bálj eseményének ígérkezik, melynek sikerét a nagyszámu rendezőség agilis munkája biztosítja. A bál tiszta jövedelmét a munkanélküli kereskedelmi alkalmazottak segélyezésére fordítják. A meghívókra igénytartók, kéretnek címeiket Telefon 13-62 alatt leadni.

Antialkoholista álarcosbálja. A temesvári antialkoholista Good-Templar-Rend február hó 11-én az ipari munkaadók szindikátusának Jenőhercegutca 20. szám alatti nagytermében álarcosbált rendez. A belépőjegy ára száz lei és minden jegy mellé ingyenesen jár két szavazójegy a jelmezversenyhez. Álarc és jemez nem feltétlenül kötelező. Azok, akik tévedésből nem kaptak meghívót, azokat a Belvárosban Haas műasztalosnál Dóm-tér 4, a Józsefvárosban Meder Kornélnál Ormos-utca 14 és a Gyárvárosban Erdmannénál Burkus-utca 4. szám alatt megreklamálhatják.

Pincérbál. A temesvári pincérek szakszervezete március 6-án a Tiszti Kaszinó valamennyi termében Ibolya-táncestélyt rendez. A mulatság jövedelmét a rokkant pincérek és özvegyeik felsegélyezésére fordítják. Beléptidij személyenként ötven lei, családjegy három személyre százhusz lei.

Sport

Vasárnapi tréningmérkőzések. Az enyhére fordult időjárás lehetővé teszi az egyesületeknek a tréning megkezdését. Ma délután Kinizsi-Polytechnika, Banatul-Unio, Kadima-Pátia tartanak mérkőzéseket, amelyek az átgazolás alatt levő játékosok is játszanak. TAC első és második csapatai a Pátia pályán tréningmérkőzést tartanak.

Országos ping-pongverseny. Élénk érdeklődés előzi meg Aradon az ATE rendezésében ma eldöntésre kerülő országos ping-pongversenyt. A versenyben indul a temesvári Kadima komplett gárdája és valószínű, hogy nem vall szégyent. A verseny érdekes küzdelmeket ígér, mert azon találkoznak Arad, Nagyvárád, Kolozsvár és Temesvár legjobb versenyzői.

Bokszmérkőzés a fővárosban. Bukarestben érdekes bokszmérkőzést tartottak, amelynek Temesvárt illetőleg az ad különösebb jelentőséget, hogy azon résztvevő Dörpfleger Ferenc, a Bánság bokszbajnoka is. A bokszmérkőzést ötezer ember nézte végig és azon a következő eredményeket érték el, Lancia Umberto olasz bajnok legyőzte Hahna Pétert, Ausztria bajnokát. Alexandrescu Mihály pontozással győzött Schönfeld Mór erdélyi részű bajnok fölött, Fulea Mihály az okiráltság bajnoka hosszú küzdelem után pontozással győzte le Dörpfleger, a Bánság fiatal bajnokát.

Közgazdaság

Ujabb tőkeemelés

a Temesvári Bank és Kereskedelmi R.-T.-nál

Temesvár, február 5. Miként értesülünk, a Temesvári Bank és Kereskedelmi R.-T. úgy a pénzügyminiszteri, mint a kereskedelmi miniszteri engedélyt a kérelmezett tőkeemeléshez megkapta. Az engedély értelmében a Temesvári Bank és Kereskedelmi R.-T. jogosítva van 100.000 darab egyenként 250 lei n. é. részvényt kibocsájtani és részvénytőkéje ezáltal 50 millió leiről 75 millió leire fog emelkedni. Miután a bank látható tartalékja részvényenként

420 leit tesznek ki, az intézet részvényei ennek megfelelően aligha fognak 700 leien alul kibocsájtásra kerülhetni, mely esetben az egész engedélyezett részvényemisszió 70 millió lei új tőke befizetését jelentené, miáltal az intézet összes saját tőkéi 200 millió leien felül fognak emelkedni. Minden valószínűség szerint a Temesvári Bank és Kereskedelmi R.-T. az emissziót nem egyszerre, hanem részletekben és egy később meghatározandó időpontban fogja végrehajtani.

Harmincadik

közgyűlése volt tegnap a Polgári Takarékpénztárnak

Temesvár, február 5. A Polgári Takarékpénztár Részvénytársaság intézeti helyiségében tegnap tartotta meg harmincadik rendes évi közgyűlést a részvényesek élénk érdeklődése mellett. A közgyűlést Kemény Gyula dr. igazgatósági tag nyitotta meg, aki harminc év előtt az alapítók sorában volt és azóta szakadatlanul igazgatósági tagja az intézetnek. Üdvözölte a megjelenteket és jegyzőkönyv vezetésére Belu Gyula drt kérte fel. Utána Csongor György vezérigazgató terjesztette elő évi jelentését. Beszámolt arról, hogy az alaptőkének husz millió leire való felemelése sikerrel járt és az teljesen be van fizetve. A gazdasági válság dacára a Polgári Takarékpénztár az elmúlt évben pom-

pásan állotta meg a helyét. 1927 évi tiszta nyeresége 4,850,412,62 lei. Javasolja, hogy ebből a tartalékalap gyarapítására fordítson a közgyűlés egy millió leit. Osztalék címén fizessen az intézet 1928 február hó ötödikétől kezdődőleg 15.000 darab részvény után darabonként 253,29 leit, összesen 3,529,350 leit, a huszonöt éves jubilaris alapot dotálja 100.000 leiel és jótékony célra utaljon ki 30.000 leit, a fennmaradó 191,062,62 leit pedig vezessék át az 1928 üzletévre. Polgár Adolf a felügyelőbizottság jelentését terjesztette elő. A közgyűlés úgy az igazgatóságnak, mint a felügyelőbizottságnak a felmentvényt megadta. Klein Imre javaslatára az igazgatóságba a következőket választották meg: Csongor György, Gregor Alajos,

Ön is gazdag akar lenni?

A csehszlovák osztálysorsjáték bőven alkalmat nyújt Önnek erre

Legnagyobb nyeremény szerencsés esetben:

10 millió lei = 2 millió Kc

2 jutalomdíj á	3 ¹ / ₂ millió lei	=	700.000 Kc
2 nyeremény „	1 ¹ / ₂ „	=	300.000 „
2 „ „	1 „	=	200.000 „
1 „ „	1 ¹ / ₂ „	=	100.000 „

és sok nyeremény á 450.000, 400.000, 350.000, 300.000 lei, azaz 90.000, 80.000, 70.000, 60.000 Kc stb.

Összesen 115.000 nyeremény.

285 millió lei = 57 millió Kc
összértékben.

Minden egyes nyeremény készpénzben és levonás nélkül lesz kifizetve.

Minden második sorsjegy nyer.

A következő húzás 1928 február 15-én.

Rendeljen azonnal az általánosan ismert

Fortuna Bankháznál, Bratislava

Megrendelő lap. (Borítékban küldendő)

FORTUNA BANKHAZNAK, Bratislava, Csehszlov.

Küldjön a február 15-iki húzáshoz

egész sorsjegyet á 800.- lei, fél á 400.- lei, negyed á 200.- lei

Az összeget Önnek a sorsjegy vétele után vagy postautalvánnyal vagy pénzeslevélben átutalom.

I. Név: _____

Hely: _____

Utca, ut: _____

Kasztriener Samu, Kemény Gyula dr., Klein Dávid, Lintia Valér, Löffler Lipót, Rudnean Roman dr., Somogyi Károly és Ungár Armin. Sk t e c z y Miksa dr. részvényes javaslatára a közgyűlés az igazgatóságnak, a felügyelőbizottságnak és a hivatalnokai karnak eredményes működéséért jegyzőkönyvi köszönetet szavazott.

Lev, a csehszlovák pénzügyesség Prágából jelentik: A csehszlovák pénzügyminiszterium azzal a tervvel foglalkozik, hogy a volt osztrák-magyar monarchiától átvett »korona« valutaegységet »lev«-re kereszteltesse át. A névváltozást azzal indokolják, hogy a »korona« megjelölés mint valutaegység a szláv szókincsben egyáltalán nem fordul elő. Kijelentik azonban, hogy a tervezett névváltozás nem fogja érinteni a csehszlovák valutaegység törvényileg lefektetett vásárlási és forgalmi értékét.

Részvényesek feljelentése egy vállalat ellen. Bukarestből jelentik: A bukaresti törvényeseken a Sarfo-Romana részvényesei feljelentést tettek az igazgatóság ellen, hogy visszaéléseket követ el. A törvényszék tegnap tárgyalta ezt az ügyet és Porumbeanu Pál ügyvédet bízta meg azzal, hogy az igazgatóság eddigi tevékenységét vizsgálja felül és az észleltekről tegyen a törvényszéknek jelentést.

Olcsó Ford-autók Romániában. Bukarestből jelentik: Megirtuk, hogy Ford, a világhírű amerikai autógyáros a konstancai kikötőben szabadzónát kért a kormánytól. A Miss Law angol hajón tegnap Konstancába érkezett Ford három mérnöke, akik ebben a kérdésben megkezdik a kormányval a tárgyalásokat. Ugyancsak ezzel a hajóval érkezett meg néhány teljesen új típusú Ford-kocsi is. Valószínű, hogy a tárgyalások kedvező befejezést nyerne és a vámentesség révén az ország lakossága olcsó új típusú Ford-autókhöz fog jutni.

Csehszlovákiai szeszgyárosok nagy tengeri vásárlásai Magyarországon. Budapestről jelentik: A magyar tengeripiacon nagy hausse mutatkozik. Az utódállamokból, főleg Csehszlovákiából nagy megrendelések érkeznek. A magyar tengerit csehszlovák szeszgyárosok vásárolják. A tengeri ára a nagy kereslet következtében huszonnégy pengőre emelkedett.

Olcsóbb lett a cukor — Magyarországon. Budapestről jelentik: A magyarországi cukorgyárak két héten belül másodszer csökkentették áraikat. Újév óta az árleszállítás három-négy százalékot tesz ki. Az árredukció oka az, hogy a magyarországi gyárak a külföldi vállalatokkal nem tudják felvenni a versenyt és így a külföldi piacokra szánt kvantumot igyekeznek a belföldön elhelyezni.

Adó a fürdő és az ásványvíz után. Bukarestből jelentik: A hivatalos lap legújabb száma a következő új adónemek szedéséről tesz intézkedést. Bármilyen meleg gyógyfürdő után egy lei, hideg fürdő után ötven bani fizetendő a kincstárnak. Tíz bani rovandó le adó címén bármilyen nagyságú ásványvíz üvege után és ugyan csak tíz bani fizetendő a szódavíz után is. Ezekről az adókról küön jegyzéket kell vezetni úgy a fürdőtulajdonosoknak, mint az ásványvíz és szódavízgyárosoknak.

Ha szép akar lenni,

használjon KULKA-féle lilium-tejkrémet, lilium-tejszappant, liliumpudert, 3 színben. Kapható kizárólag KULKA Emil városi gyógyszerárjában, a „Fekete Sas-hoz”, I., Szentgyörgy-tér.

Hercegnő és cigány szerelme

I.

Néhány évtizeddel előbb Ward Tilburn neve fogalom volt Amerikában. A valaki ezt a nevet hallotta, mindárt valóságos dollárhegyeket képzelt melléje.

Honnan jött ez a milliomos és mivel foglalkozott azelőtt?

Maga Ward Tilburn nem esnált előle titkot, hogy valamikor az volt foglalkozása, hogy cipőkrémes dobozt tartott a zsebében, a kezében pedig két kefért cipelt. Így járta végig város utcáit és ha találkozott emberrel, akinek piszkos volt a cipője, megszólította:

— Pardon, mister, sáros a cipője. Gentleman így nem mehet. Megengedi, hogy megtisztítsam?

És be sem várva a feleletet, máris térdelt és dolgoztak a kefék. Mikor kész volt, odanyújtotta az ur elősüccsös tenyerét a fizettségért.

Nem sokat keresett így napjában, azonban még azt sem költötte el. Inkább éhezett, inkább lakás nélkül bolyongta át az éjszakát, vagy

pedig hidak aljában húzódott meg, de kitarított elve mellett:

— Az ember naponta keresetének legfeljebb kétharmadát költse el, a harmadik harmadot pedig tegye el.

Később abbahagyta a cipőpucolást és újságrikkancs lett belőle. Ő volt az első repülő rikkancs. Ezt úgy kell érteni, hogy nem maradt lapjaival egy helyen, egy bizonyos sarkon, vagy utcácskán, hanem folyton szaladt és közben kiáltotta:

— Friss Herald! Morning Post! Evening Paper!

Az embereknek szinte az orra alá bökte az újságot. El is adott iapot igen szép számmal. Azonban nem érte be ezzel. Felugrált a robogó villamosra, vagy az autók hágesóira és az utasok fölébe harsogta:

— Itt a szenzációs friss újság, uram! Vegye meg! Amíg utazik, ráér olvasni! Mire hivatalába, boltjába ér, már mindent tud, ami a világon történt!

Nem is volt nálánál akkoriban ügyesebb rikkancs egész Newyorkban. Most már volt lakása, rendes ruhája és kosztija, azonban keresetének már kétharmadát tudta félretenni. Mikor azonban látta, hogy más rikkancsok utánózzák az ő módszerét és

kezdenek éppen olyan fűgék lenni, mint ő, abbahagyta az újságárusítást.

Már volt néhány ezer dollár megtakarított pénze. Ugy gondolta, hogy elmegy vidékre és ott kezd valamilyen. Véletlenül olyan tájakra vetődött, ahol rengeteg szénbánya volt. Nem tudta, hogy mihez kezdjen. Körül akart nézni, hogy mivel lehetne itt üzletet csinálni. Hogy a helyzettel tisztában legyen, érintkezést keresett a néppel. A szénbányászoktól megtudta, hogy azok elégedetlenek béreikkel és mert valószínűleg nem kapják meg a kért emelést, úgy nem lehetetlen, hogy néhány héten belül sztrájkra kerül a sor.

— Hopp, — ütött a homlokára Ward Tilburn — tudom már, hogy mihez kezdjek.

Néhány ezer dollárját bankba rakta. Jól tudta, hogy aki Amerikában pár ezer dollárról szóló takarékkönyvet tud felmutatni, az, ha ügyesnek mutatkozik, tizszer annyi hitelre is tud szert tenni. Neki pedig szüksége volt hitelre, mert az üzlethez, melybe fogni akart, kevés volt az a pár ezer dollár, amelyet a magáénak mondhatott.

Kibérelt óriási raktárakat és azo-

kat megtöltötte szénrel. Összevásárolt minden szenet, mely kapható volt. A vételárra adott csekély előleget, a többivel adós maradt. Az Egyesült Államok számos helyén voltak zsufolásig telt szénraktárai. Ha nem következett volna be a bányászok sztrájkja, akkor Ward Tilburn belebukott volna ebbe a vállalkozásba és elszórt volna több évi spórolással összekuporgatott kis tőkéje. Azonban jól ismerte a helyzetet, eleget forgóldott a bányászok között és így tudta, hogy a hangulat olyan, hogy a sztrájk nem maradhat el. És elkövetkezett a nap, amikor a bányákba nem szálltak le a bányászok.

Egy heti sztrájk után az amerikai gyárak már jajgatni kezdtek, hogy fogytán van a szénük és kénytelenek lesznek leállítani az üzemet, ha nem tudnak újabb szénhez jutni. A bányáknak, melyekben nem dolgoztak, semmi készletük nem volt. Ellenben óriási készletei voltak Ward Tilburnnak.

Sorba felhívta a panaszkodó és az üzemszünetről remegő gyárakat telefonon.

— Halló, mister direktor, van szénem. Nem vesz?

Dehogy is nem vett a gyárigazgató. Vett bizony. És nem is kérdezte az árát. Boldog volt, hogy egyáltalán kapott szenet. A gyárak a második-harmadik héten már szinte ostromolták Ward Tilburnt szénért, aki egyre emelte az árakat. Éppen utolsó készleteit adta el, amikor végre a bányatulajdonosok megegyeztek munkásaikkal és a bányában újból megkezdődött a munka.

(Folyt. köv.)

INGYEN

HUGO VIKTOR

Összes regényei és elbeszélései, illusztrált kiadásban.

A bel- és külföldi remekírók magyar kiadásai sorozatának legújabb műveként rövidesen megjelenik

Hugo Viktor összes regényei és elbeszéléseinek nagy kiadása teljes fordításban, gyönyörűen illusztrálva.

Elhatároztuk, hogy ezeknek a szép és világhírű regényeknek nagy részét

INGYEN

adjuk, így tehát e lapnak azon olvasói, akik az alanti szelvényt 10 napon belül a lent feltüntetett címre küldik, ingyen kaphatják a kiadásunkban megjelenő

HUGO VIKTOR MŰVEIT

teljes 24 kötetben körülbelül 4000—5000 oldal terjedelemben. Könyvkiadóvállalatunk szerkesztő-, bíráló- és fordítóbizottságának névsora a következő: Balla Mihály, Bánóczi László dr., Csillay Kálmán, Endrődi Béla dr., Forró Pál dr., Fülöp Zsigmond dr., Gutí Erzsé, Havas András Károly, Karinthy Emilia, Karinthy Frigyes, Kelen Ferenc dr., Lándor Tiódar, Margittai Szaniszlóné, Németh Andor, Dobosi Pécsi Mária, Porzolt Kálmán, Pünköszt Andor, Sebestyén Károly dr., Somlyó Zoltán, Schöppin Aladár, Sziklai János dr., Szini Gyula, Szirmai Józsefné, Sztróky Kálmán, Telekes Béla, Várkonyi Titusz, Vécsey Leó, Zoltán Vilmos.

E kiadásunk illusztrációit Prihoda István, címlaptervezetét pedig Végh Gusztáv iparművész és festőművész urak készítették.

A franciák legnagyobb költője, egyúttal a legvarázslatosabb elbeszélők közé tartozik. Romantikus cselekményű történetei feledhetetlen hatással voltak Jókaira, aki mesterének vallotta Hugó Viktort. A Notre Dame toronyóra, a Nyomorultak roppant figuraszorozata a világirodalom örök értékei közé tartozik. A világ minden nyelvén olvassák Hugó Viktort s az emberek milliói gyönyörködnek ma is halhatatlan alkotásaiban. Hugó Viktor összes regényei és elbeszélései szép nyomásban, kitűnő fordításban jelennek meg és csak a hirdetés és csomagolás költségeiért kérünk kötetenként 25 fillérnyi megtérítést. — A szétküldés négykötetes sorozatonként a tényleges portóköltség megtérítése ellenében történik, avagy portómentesen vehető át kiadóhivatalunkban, abban a sorrendben, ahogy a megrendelések beérkeznek. Kiadásunk a következő műveket foglalja magában:

A nyomorultak 8 kötet, A párisi Notre Dame 3 kötet, A nevető ember 3 kötet, A tenger munkásai 3 kötet, 1793 2 kötet, Izlandi Han 3 kötet, Bug. Jargal, — Egy halálraitelt utolsó napja, Claude Gueaux.

Mindennemű pénzküldemény egyelőre mellőzendő.

Jelen ajánlatunk csak azokra a szelvényekre vonatkozik, amelyek 10 napon belül beküldetnek:

CHRISTENSEN ÉS TÁRSA

GUTENBERG

könyvkiadóvállalat fiókja

Budapest, IV., Váci ucca 17.

SZELVÉNY

Alulírott Hugo Viktor összes regényeit és elbeszéléseit illusztrált kiadásban a fenti feltételek szerint ingyen kívánja. 123

Átvételi elismerést és szállítási értesítést kérünk.

Név: .....

Lakhely (ucca): ..... Posta: .....

Külföldi címek az illető állam nyelvén közlendők.

Feltétlenül jól olvasható aláírást kérünk.

Apró hirdetések

Lakás

Tiszta, csinosan bútorozott szobát lehetőséggel az Erzsébetvárosban azonnalra keresek. Címeket „Tiszta” jelíggé a kiadóba kérek.

Bútorozott utcai szoba fűrdőszobahasználattal villamos mezőálló mellett azonnal kiadó. Cím a kiadóban. (340)

Modern 3 szobás lakást a Belvárosban május 1-ére keresek. Címeket a kiadóba hétfőre megjelölésével „Május 1” jelíggé kérek. (110)

Modern 2—3 szobás kertes lakást bármely városrészben május elsejére keresek. Címeket hétfőre megjelölésével a kiadóba „Csendes lakó” jelíggé kérek. (110/a)

Belvárosban egy nagyszobás lakást keresek május elsejére hétfőre. Címeket „Tiszta lakó” jelíggé a kiadóba kérek. (110/b)

Egy utcai szoba-konyha, éléskamra felépítés nélküli a Józsefvárosban március 1-re kiadó. Érdeklődni: Grünwald, Józsefváros, Zöldpázsit-utca 23. (362)

Albalmozás

Dobozvárosban elhelyezett szakmunkásnők felvételnek. Rádus Litografia Lénau-tér. (354)

Adás-vétel

Singer szobahőző és egy női tavaszi kabát eladó. Bach II., Baross-u. 2. (348)

Megvételre keresek finomkivitelű, komplett női ultiőr necessairet. Címeket ármegejelöléssel a kiadóba kérek „Finom kivitel” jelíggé. (263)

Kis családi ház egy szobás hokihűthető lakással 72 ezer leiert eladó. Esetleg két évi havi részletre kamatmentesen. Cím: Reiter, Gvárváros, Tigris-utca 16. (361)

Családi ház megvételre kerestetik lehetőleg a Gvárvárosban. Címeket „Kézpénz” jelíggé a kiadóba kérek. (363)

Fehér emailrozott konvaberendezések jutányos áron eladók. Elvállalok minden a szakmába vágó munkát, javításokat soronkívül pontosan végzek. Márton József,asztalos. IV. Eötvös-u. 4. (179)

Házhelyek havi 400 leies részletfizetésre kaphatók. Erzsébetv., Jósika-u. 4. jobbról. Délután 2-3 óra között. (244)

Különféle

Mindenféle fehérnemű javítást olcsón vállalkunk. Cím: Tirol-utca 105. (349)

Meghívó.

A

Temesvári Bank és Keresk.

R.-T.-nak

1928. évi március hó 17. d. e. fél 12 órakor az intézet üléstermében tartandó

XXI. rendes közgyűlésére.

N a p i r e n d :

1. Az igazgatóság és felügyelőbizottság jelentése, a zárszámadások előterjesztése és az erre vonatkozó határozathozatal.
2. Határozathozatal a nyereség felosztása és az igazgatóságnak és felügyelőbizottságnak adandó felmentvény tárgyában.
3. A felügyelőbizottság tiszteletdíjának megállapítása iránti indítvány és határozat.
4. Az igazgatóság megválasztása.
5. A felügyelőbizottság megválasztása.
6. Alapszabály módosítás.
7. Esetleges alapszabályszerű indítványok a 25. § értelmében.

Az igazgatóság.

Mindazon részvényesek, kik a közgyűlésen résztvenni kívánnak felkéretnek, hogy az alapszabályok 22. § értelmében részvényeiket a szelvényekkel együtt legkésőbb 1928. évi március hó 12-ig, Temesváron a Temesvári Bank és Kereskedelmi Részv.-Társaságnál, Bukarestben a Banca Marmorosch, Blank & Co. S.-nál letétbe helyezni. Minden 5 drb. részvény egy szavazatra jogosít.

Vagyon Mérleg-számla 1927 dec. 31-én Teher

Vagyon		Mérleg-számla 1927 dec. 31-én		Teher	
Készpénz és idegen pénznemek	50,831.936 96			Saját tőke	
Avista követelések a Banca Naționala- és más bankoknál	25,537.420 70	76,369.357 66		Részvénytőke	50,000.000
Tárcában levő váltók				Tartalékalap*	68,500.000
Leszámitolt váltók	234,832.203 45			Kétes követelések tartalékalapja	6,483.000
ezekből visszleszámitolva a Banca Naționala által	283,33 312	206,498.891 45		Idei dotacio	3,517.000
Váltók külföldi értékben		67,037.064		Szana Zsigmond jubileumi tisztviselői segélyalap	1,000.000
Intézeti palota (Bánati Ház)		12,000.000		Temesvári Bank és Kereskedelmi R.-T. és az érdek körébe tartozó vállalatok alkalmazottainak nyugdíjgyesülete	2,928.460
Fiók-pületek és ingatlanok		1,185.749		Betétek takarékbetét könyvecskékre és folyószámlára	492,721.366 36
Lugoson, Resican és Nagykomlóson				Hitelezők külföldi értékben	66,800.682
Saját értékpapírok		86,268.862 22		Rembours hitelezők	3,768.800
Affiliatiók és érdekkörünkbe tartozó ipari kereskedelmi vállalatok részvényei		2,284.000		Szavatosságok	97,426.488
Nyugdíjgyelet értékpapirjai		10,710.225 28		Beszedvények	34,873.917 44
Előleg értékpapírokra		259,271.559 94		Átmeneti tételek	14,152.015 13
Érdekkörünkbe tartozó vállalatok tartozásai és egy b fedezett folyószámla adósok		10,600.000		Nyeresség	
Állandó részesedések		3,768.800		Áthozat 1926. évről	2,545.660 61
Rembours adósok				1927. évi tiszta nyereség	23,577.526 45
Szavatosságok	97 426.488				26,123.187 06
Beszedvények	34,873.917 44				
Leltár					
Központban és a 11 fiókban együtt		1			
		735,994.510 55			735,994.510 55

* Az igazgatóság javaslatának el fogadása esetén 71,000.000 Leire emelkedik.

Kiadás Eredmény-számla 1927 dec. 31-én Jövedelem

Kiadás		Eredmény-számla 1927 dec. 31-én		Jövedelem	
Tiszti fizetések, utazási és üzleti költségek, nyomtatványok, irodabér, posta és távbeszélő	11,878.301 08			Nyerességáthozat 1926. évről	2,545.660 61
Tisztviselői nyugdíj és betegsegélyző hozzájárulás	225.827 68			Különléte kamatjövödelmek	15,160.030 20
Adó és illetékek	3,349.112 25			Saját értékpapirjaink, részesedések és fiókjaink jövedelme	16,993.268 75
Tartalékos kétes követelésekre (az adótörvény 32/b § szerint)	3,517.000			Jutalékok és egyéb jövedelmek	10,394.468 51
Nyeresség					
Áthozat 1926. évről	2,545.660 61				
1927. évi tiszta nyereség	23,577.526 45	26,123.187 06			
		45,093.428 07			45,093.428 07

Timișoara, 1927. december 31-én.

A könyvelésért: Gusz s. k. aligazgató

Az igazgatóság:

Blank s. k. alelnök Szana s. k. vezérigazgató
 Dr. Beniczky s. k. Dr. Coste s. k. br. Csávossy s. k. Dr. Dragonescu s. k. Fleissig s. k. Frankl s. k. Hajts s. k.
 Kimmel s. k. Kun s. k. Mocsonyi s. k. Dr. Nicora s. k. Policraf s. k. Seulescu s. k. Soepkez s. k. Tabacovici s. k.
 Uhrmann s. k. Vălcovici s. k. Vidrighin s. k. White s. k.

Megvizsgálta és helyesnek találta:

A felügyelőbizottság:

Deutsch s. k. elnök Bartos s. k. Bejan s. k. Bernstein s. k. Dr. Chicoș s. k. Craciun s. k.
 Dr. Győrbíró s. k. Latter s. k. Mateiu s. k. Somló s. k.